

Praktische tips voor een voorspoedige start van het bietengewas

De basis voor een succesvolle bietenteelt ligt bij het zaaien. Een goede voorbereiding en het juiste tijdstip van zaaien kunnen veel geld opleveren.

Een goede opkomst is de basis van een succesvolle bietenteelt.

Een goede bodemstructuur is een voorwaarde voor een succesvolle teelt. Een goed doorlatende bodem kan vroeger worden bewerkt, zodat eerder kan worden gezaaid. Ook later zal het gewas ervan profiteren door een snellere ontwikkeling en betere beworteling. Belangrijke voorwaarden hiervoor zijn:

- een goede drainage;
- een goede kalktoestand;
- voldoende organische stof.

Om het zaad vlot te laten kiemen, is een goed zaaibed een eerste vereiste. Daarvoor is een vlakke, bezakte ondergrond nodig en voldoende losse grond om het zaad af te dekken. De grond moet niet te fijn van structuur zijn om verslemping of erosie te voorkomen. Een juiste zaaidiepte is ook belangrijk. Bietenzaad moet contact maken met de vaste ondergrond. Het advies is het zaad met 1,5 tot 2 cm grond te bedekken. Naarmate men later zaait en de grond zwaarder is, moet de bedekkingshoogte iets groter zijn, 2 tot 3 cm.

Vroeg zaaien: risico's beperkt

Het zaaitijdstip hangt voornamelijk af van de toestand van de grond. Of deze bekwaam is, zal de teler naar eigen inzicht moeten beoordelen. Mogelijke risico's van vroeg zaaien kunnen zijn:

- vorming van schieters: de kans hierop is bij de meeste rassen klein. Alleen de rhizoctoniaresistente rassen zijn gevoeliger voor schieten. Zaai deze rassen daarom niet te vroeg en vooral ook niet te diep. Verder kan het risico beperkt worden door niet te diep te ploegen. Veel stikstof in de grond kan de schietervorming bevorderen;

Invloed van zaaidatum op opbrengst (berekend door SUMO bij gemiddeld weer).

zaaidatum	wortelopbrengst (t/ha)	suikeropbrengst (t/ha)	financiële opbrengst ten opzichte van 1 maart (€/ha)
1 maart	61,5	9,9	0
16 maart	60,9	9,8	-30
1 april	58,9	9,5	-125
16 april	56,3	9,1	-250
1 mei	52,2	8,4	-450
16 mei	47,0	7,6	-700

Opmerking: de gemiddelde opbrengsten van de afgelopen jaren waren hoger dan in deze tabel. Dit wordt hoofdzakelijk door de gunstige weersomstandigheden veroorzaakt. SUMO rekent met het gemiddelde weer van 1971 tot 2000. In goede jaren zullen de verschillen eerder groter zijn.

- vorst: er is geen reden om het zaaien uit te stellen vanwege vorstrisico. De kans op bevriezen van bietenplanten bij zaaien tussen eind februari en half april verschilt nauwelijks;
- aantasting door kiemschimmels: de kans hierop is klein door de bescherming vanuit de pil. Bij ondiep zaaien bestaat wel een grotere kans op muiszenschade. Bied zonodig op tijd alternatief voer aan.

Informatie en adviezen

Meer informatie en adviezen over zaaien zie 'Betatip' op www.irs.nl:

- hoofdstuk 2.1 'Grondbewerkingsadvies bij suikerbieten';
- hoofdstuk 2.2 'Lage bandenspanning';
- hoofdstuk 3.1 'Vroeg of laat zaaien';
- hoofdstuk 3.3 'Zaadiepte'.

Vroeg zaaien: hoog financieel rendement

Vroeg zaaien van de bieten leidt gemiddeld tot extra groei en geeft daardoor een hogere financiële opbrengst. Elke dag uitstel van zaaien kost in maart gemiddeld 5 euro per hectare. In april is dat circa 10 euro en in mei loopt dat op tot 25 euro. Bovendien is de kans op schade door aaltjes bij vroeg zaaien geringer.

Noud van Swaaij

